

Kvalitetsodling av havre

Cecilia Lerenius, Växtskyddscentralen, Skara

Varken skörd eller kvalitet påverkades av svamp- eller insektsbehandlingarna i flertalet försök.

Svampangreppen kom sent i havren i år och behandlingarna var inte lönsamma. Även insektsproblemen var små med undantag för minerarflugor som var vanlig i delar av området. Angreppen blev dock svaga. Rymdvikt och tusenkornvikt påverkades knappast av behandlingarna men i några försök förbättrades stråstyrkan av svampbehandling.

Svampbekämpning gav i genomsnitt mycket små skördeökningar i år. Den dominerande sjukdomen var bladfläcksjuka och då krävs mycket kraftiga angrepp för att en bekämpning ska löna sig. Bladfläcksjukan utvecklades ganska sent och påverkade därför skörden mycket lite. I delar av Östergötland och Skaraborg uppträdde svaga angrepp av kronrost, men inte förrän i mitten av juli. Då var havren redan överblommad och i begynnande mjölkmodnad. Mjöldagg förekom inte i år.

Sena svampangrepp fick liten betydelse

Endast i ett av försöken har svampbekämpningen inte varit en ren förlust. I detta försök (Hasslekärr) i södra Skaraborg fanns det något mer bladfläcksjuka och kronrost än i övriga försök. Eftersom svampangreppen kom sent så har de sena behandlingarna här gett samma resultat som de tidiga.

I tre av åtta försök har både den tidiga och den sena svampbekämpningen förbättrat stråstyrkan. Kvalitet som rymdvikt och tusenkornvikt har dock endast påverkats i ett försök. Det var försöket i Vintrosa där Amistar-behandlingarna gav 3-400 kg skördeökning och samtidigt förbättrades rymdvikt och tusenkornvikt något.

Gråfärgningen påverkades inte

Kärnan blir grå av sotdaggssvampar vissa år, då sensommaren och hösten är regniga. Med en svampbekämpning vid vippgång ville vi undersöka om det går att påverka denna gråfärgning.

Ett av årets försök (Hasslekärr) skördades efter en regnperiod och kärnan var grå

Tabell 17. Kvalitetsodling av havre. Medeltal av åtta försök i Fiv och ÖSF, 2001. L15-5040.

Behandling	Tidpkt	Skörd och merskörd (kg/ha)	Bekämpningsnetto (kr/ha)	Stråstyrka (0-100)	Bladfläcksjuka bl. 2 (% yta)	Kronrost bl. 1 el. 2 (% yta)
A Obehandlad		5357		74	10,1	5,1
B Amistar 0,5 l	DC 37	+155	-229	81	5,8	1,8
C Tilt Gel 0,2 kg	DC 37	+129	-254	79	3,8	1,1
D Decis 0,4 l	DC 49	+178	-30	75	9,6	4,4
E Amistar 0,5 l	DC 59	+188	-224	83	3,7	1,3
F Amistar 0,25 l	DC 59	+116	-167	80	3,9	3,9
Antal försök		8	8	8	6	3

Växtskydd

(klass 2). En sen svampbekämpning påverkade dock inte gråfärgningen i detta försök. Skörden i övriga försök var inte missfärgad.

Svaga angrepp av minerarfluga

Insektsbehandlingen, en pyretroid precis före vippgång, är riktad mot havretrips. Skördeökningarna blev små eller inga i de flesta försök utom i de två försöken i Bohuslän. I dessa försök fanns det skador av

minerarfluga men det är osäkert om det även fanns trips. Minerarflugan var vanlig i år i Bohuslän, Dalsland, Värmland, Närke och området norr om Dalälven. Angreppen stannade dock på de nedre bladen och fick därför mindre betydelse för skörden. Se vidare försöksserien "Bekämpning av minerarfluga i havre". Bladlusförekomsten var mycket liten i hela området och lössen behövde inte bekämpas.

Tabell 18. Kvalitetsodling av havre. Åtta försök i FiV och ÖSF, 2001.L15-5040.

Led	Skörd och merskörd (kg/ha)							
	Ekaberg Vara	Hasslekärr Tidaholm	Nygård Vargön	Dingle- skolan	Fogdö Strängnäs	Marstad- backa	Bjärstad Vikbol.	Osvalla Vintrosa
A	6166	5727	3935	4986	4280	6140	6460	5160
B	-11	+481	-91	+108	+100	-60	+370	+340
C	+28	+619	-29	+134	+100	+10	+60	+110
D	-136	-216	+515	+612	+320	-50	+260	+120
E	-146	+544	+259	+280	+330	-150	+80	+310
F	-27	+571	+10	-176	+120	-120	+150	+400
CV %	2,9	6,5	3,3	2,3	6,0	3,2	2,0	4,9
län	"R"	"R"	"P"	"P"	D	E	E	T